

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 9508 af 18/06/2019 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse 29-19 om personlig assistance - fuld tid - 37 timer - flere ansættelsesforhold - bierhverv - ventetid - udmåling

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 19-6667

Ankestyrelsens principafgørelse 29-19 om personlig assistance - fuld tid - 37 timer - flere ansættelsesforhold - bierhverv - ventetid - udmåling

Principafgørelsen samler praksis om udmåling af personlig assistance til handicappede i erhverv og fastslår:

Behovet for personlig assistance til handicappede i erhverv skal vurderes ud fra tidsforbruget til de opgaver, der er behov for assistance til. Der kan ikke ydes tilskud til personlig assistance i ventetiden mellem de opgaver, som borgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig personlig bistand til.

En bevilling af personlig assistance til handicappede i erhverv kan ikke nedsættes eller bortfalde, fordi bevillingsindehaveren udfører arbejde, der forværrer helbredstilstanden.

Der kan ydes personlig assistance til handicappede i erhverv i op til 20 timer pr. uge i gennemsnit pr. kvartal ved en 37 timers arbejdsuge. Timetallet nedsættes forholdsmæssigt ved færre arbejdstimer. Der kan ikke ydes tilskud til personlig assistance til mere end fuld normal arbejdstid.

Fuld tid i handicapkompensationslovens forstand er 37 timer ugentligt. Arbejder den handicappede mindre end 37 timer i én ansættelse og modtager tilskud til personlig assistance i denne ansættelse, kan kommunen ikke give afslag på tilskud til personlig assistance i en anden ansættelse alene med henvisning til timetallet.

Personer, der har en meget betydelig funktionsnedsættelse eller flere funktionsnedsættelser, kan få op til 37 timers personlig assistance om ugen – i særlige tilfælde kan der til disse personer gives mere end 37 timer om ugen. Disse personer er ikke omfattet af det følgende.

Den personlige assistance kan gives i et eller flere ansættelsesforhold. Et behov for personlig assistance ud over 20/37 af arbejdstiden i det enkelte ansættelsesforhold kan dog medføre, at erhvervet må anses for uforeneligt med funktionsnedsættelsen. Er én af ansættelserne uforenelig med funktionsnedsættelsen, ses der helt bort fra denne ansættelse, som ikke tæller med i det samlede timetal.

Beregningerne i det følgende sker således kun ud fra ansættelsesforhold, der er forenelige med funktionsnedsættelsen. Beregningen er forskellig, alt efter om ansøgeren arbejder mere eller mindre end 37 timer samlet i erhverv, der er forenelige med funktionsnedsættelsen.

Hvis en person er ansat i flere ansættelsesforhold, der tilsammen udgør 37 timer eller mindre ugentligt, vil der være ret til personlig assistance i begge ansættelsesforhold, dog højst 20/37 af den samlede arbejdstid. Det samme gælder, hvis personen arbejder 37 timer eller mindre ugentligt i samme ansættelsesforhold eller i sin selvstændige virksomhed med blandede funktioner.

Hvis en person er ansat i flere ansættelsesforhold, der samlet udgør mere end 37 timer ugentligt, vil der være ret til personlig assistance i begge ansættelsesforhold. Den personlige assistance beregnes ved, at

behovet i de enkelte ansættelsesforhold lægges sammen og divideres med den samlede arbejdstid ganget med 37. Det samme gælder, hvis en person arbejder mere end 37 timer i samme ansættelsesforhold eller i sin selvstændige virksomhed med blandede funktioner.

I en konkret sag (19-6667) standsede en kommune bevillingen af personlig assistance til tunge løft og forflytninger til en social- og sundhedsassistent, fordi borgeren ud over sin ansættelse som social- og sundhedshjælper havde fået et bijob med rengøring.

Kommunen havde ikke undersøgt, om borgerens funktionsevne og arbejdsopgaver som social- og sundhedshjælper havde ændret sig siden bevillingen af personlig assistance flere år tidligere.

Kommunen anførte blandt andet, at borgerens arbejde med rengøring var uforeneligt med hendes funktionsnedsættelse, og at det kunne forværre hendes helbredstilstand. Borgeren oplyste ikke at have behov for personlig assistance til rengøringsarbejdet og havde ikke søgt om personlig assistance til dette arbejde.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at kommunen ikke kunne ændre bevillingen uden at foretage en konkret vurdering af behovet. Kommunen skulle indhente oplysninger om borgerens funktionsevne og arbejdsopgaver samt timetallet, henholdsvis i arbejdet som social- og sundhedsassistent og i rengøringsarbejdet. Hvis kommunen herefter kom frem til, at borgeren fortsat havde behov for personlig assistance i sit arbejde som social- og sundhedsassistent, og at erhvervet fortsat var foreneligt med funktionsnedsættelsen, skulle kommunen beregne den personlige assistance. Ankestyrelsen bemærkede, at der højst kan ydes personlig assistance med samlet 20 timer ugentligt og højst 20/37 af den samlede arbejdstid. Hvis den samlede arbejdstid er mere end 37 timer, deles behovet i timer med det samlede timetal og ganges med 37.

I en anden konkret sag (19-13329) gav en kommune delvis afslag på personlig assistance til en selvstændig bibeskæftigelse med den begrundelse, at dele af arbejdsopgaverne var uforenelige med funktionsnedsættelsen.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at arbejdsopgaverne i den selvstændige virksomhed skulle vurderes under ét, og de funktioner, borgeren skulle have personlig assistance til, udgjorde ikke en så stor del af arbejdsindholdet, at erhvervet var uforeneligt med funktionsnedsættelsen. Der var ikke pligt til at uddelegere, da der ikke var ansatte i virksomheden. Kommunen skulle derfor behandle sagen igen.

Kommunen skulle vurdere behovet for personlig assistance i hovederhvervet og bierhvervet ved, at behovet i hovederhverv og bierhverv lægges sammen. Kommunen skulle herefter beregne den personlige assistance. Ankestyrelsen bemærkede, at der højst kan ydes personlig assistance med samlet 20 timer ugentligt og højst 20/37 af den samlede arbejdstid. Hvis den samlede arbejdstid er mere end 37 timer, deles behovet i timer med det samlede timetal og ganges med 37.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at samle og belyse praksis for udmåling af personlig assistance til handicappede i erhverv, herunder særligt når den handicappede har flere ansættelser.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., jf. seneste lovebekendtgørelse nr. 727 af 7. juli 2009.

- § 7, stk. 3 om timetallet.
- § 6, stk. 2 om at den personlige assistent skal bistå.

Bekendtgørelse om kompensation til handicappede i erhverv m.v., nr. 817 af 26. juni 2013.

- § 13, stk. 2 om det maksimale timetal.
- § 15, stk. 1 om tilskud i op til 20 timer pr. uge.

Praksis

Følgende principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere (historisk). Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse:

Principafgørelse 109-09 fastslår, at fuld tid i handicapkompensationslovens forstand er 37 timer ugentligt. Arbejder man således mindre og modtager tilskud til personlig assistance i et erhverv, kan kommunen ikke give afslag på tilskud til personlig assistance i et andet erhverv med henvisning til timetallet.

Principafgørelse 108-09 fastslår, at der ikke kan ydes tilskud til personlig assistance i ventetiden mellem de opgaver, som borgeren på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig personlig bistand til.

Principafgørelse 91-10 fastslår, at der ikke er hjemmel til at yde tilskud til personlig assistance i mere end fuld normal arbejdstid.

Principafgørelse 121-11 fastslår, at et behov for personlig assistance ud over 20/37 af arbejdstiden kan medføre, at erhvervet må anses for uforeneligt med funktionsnedsættelsen.

Den konkrete afgørelse

Sag nr. 1, j.nr. 19-6667

Du har klaget over X Kommunes afgørelse om personlig assistance. Kommunen afgjorde sagen den 21. december 2018.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Det betyder også, at du har ret til personlig assistance i henhold til din tidligere bevilling, frem til kommunen træffer afgørelse i sagen igen.

Kommunen skal, inden den afgør sagen, undersøge dit behov for personlig assistance og din samlede arbejdstid.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen er berettiget til at tage din bevilling af personlig assistance op til revurdering, når kommunen kommer i besiddelse af nye oplysninger.

Vi vurderer også, at udmålingen af personlig assistance skal ske ud fra dig konkrete behov for personlig assistance.

Udmålingen skal også vurderes i forhold til dit samlede antal arbejdstimer i begge arbejdsforhold. Du kan højest modtage personlig assistance i 20/37 af din samlede arbejdstid.

Vi vurderer, at kommunen ikke på det foreliggende grundlag kunne træffe afgørelse om ophør af den bevilgede hjælp uden at foretage en konkret vurdering af behovet.

Vi vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt belyst til, at det kan vurderes, om eller i hvilket omfang du har ret til personlig assistance.

Vi vurderer i den forbindelse, at der mangler oplysninger om din funktionsevne, dine arbejdsopgaver og dit timetal i din ansættelse som social- og sundhedsassistent samt i dit rengøringsjob.

Vi kan derfor ikke vurdere, om eller i hvilket omfang du har behov for personlig assistance i dit job som social- og sundhedsassistent.

Vi vurderer, at kommunens vurdering om, at du ikke har behov for personlig assistance, ikke i tilstrækkelig grad er underbygget af faktuelle oplysninger.

Vi vurderer, at de manglende oplysninger udgør en væsentlig del af kommunens beslutningsgrundlag, og at de derfor skal indgå i den vurdering, som kommunen skal foretage, når den skal afgøre sagen. Oplysningerne vil derfor kunne have væsentlig betydning for afgørelsens resultat.

Vi vurderer også, at kommunens muligheder for at oplyse sagen ikke er udtømte.

Vi vurderer derfor, at kommunen ikke har været berettiget til at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag.

Hvad er afgørende for resultatet

Kommunen vurderer, at du ikke har behov for personlig assistance.

Vi lægger vægt på, at der ikke i sagen er oplysninger om, at din funktionsevne og dine arbejdsopgaver har ændret sig siden bevilling af personlig assistance i 2015.

Vi er opmærksomme på, at kommunen har vurderet, at det forhold, at du kan bestride et bijob med rengøring ved siden af dit job som social- og sundhedsassistent medfører, at du ikke længere har behov for personlig assistance til bl.a. tunge løft og forflytninger i dit arbejde som social- og sundhedsassistent.

Vi lægger dog vægt på, at du har oplyst, at din funktionsevne og dine arbejdsopgaver i dit hovederhverv ikke er ændret siden bevillingen af personlig assistance.

Vi lægger også vægt på, at kommunen ikke nærmere har undersøgt, om dette er tilfældet. Kommunen har således ikke foretaget en konkret vurdering af, om du har behov for personlig assistance.

Kommunen har heller ikke i den forbindelse vejledt dig om, hvilke oplysninger, det ville være relevant at skaffe eller bedt om dit samtykke til at indhente relevante oplysninger. Kommunen har heller ikke vejledt dig om konsekvenserne, hvis du ikke medvirker.

Vi er også opmærksomme på, at kommunen mener, at dit arbejde med rengøring er uforeneligt med din funktionsnedsættelse.

Vi lægger i den forbindelse vægt på, at du ikke har søgt om personlig assistance til arbejdet med rengøring.

Vi er videre opmærksomme på, at kommunen vurderer, at dit arbejde med rengøring kan forværre din helbredstilstand.

Vi bemærker, at der ikke er hjemmel i lov om kompensation til handicappede i erhverv til at nedsætte eller lade bevilling af personlig assistance bortfalde, fordi en person udfører arbejde, der forværrer helbredstilstanden. Vi har i øvrigt ikke ved afgørelsen taget stilling til, om dette er tilfældet.

Hvad skal kommunen gøre

Kommunen skal indhente oplysninger om din funktionsevne og dine arbejdsopgaver, samt dit timetal i dit arbejde som social- og sundhedsassistent og i dit rengøringsarbejde.

Kommunen kan bede dig medvirke til sagens oplysning. Kommunen kan i forbindelse med vurderingen af din funktionsevne inddrage oplysninger om dit arbejde i dit bijob med rengøring.

Kommunen skal i den forbindelse vejlede dig om, hvilke oplysninger, der vil være relevante at fremskaffe. Hvis kommunen kan indhente oplysningerne med samtykke, skal kommunen bede om dit samtykke til at indhente oplysninger.

Kommunen skal vejlede dig om konsekvenserne, hvis du ikke medvirker ved sagens oplysning.

Oplysningerne kan for eksempel blive indhentet fra din arbejdsgiver i dit hovederhverv, din arbejdsgiver i dit bierhverv og/eller relevant behandlende læge eller sundhedspersonale. Kommunen kan også foretage virksomhedsbesøg i forbindelse med dit hovederhverv og dit bierhverv.

Kommunen skal på baggrund af oplysningerne foretage en ny vurdering af, om du har behov for personlig assistance i dit arbejde som social- og sundhedsassistent. Ud fra det skal kommunen afgøre sagen igen.

Hvis kommunen kommer frem til, at du har behov for personlig assistance i dit arbejde som social- og sundhedsassistent, og at behovet ikke overstiger 20/37 af arbejdstiden i dette ansættelsesforhold, vil du have ret til personlig assistance. Kommunen skal herefter beregne den personlige assistance.

Vi bemærker i den forbindelse, at der højst kan ydes personlig assistance med samlet 20 timer ugentligt og højst 20/37 af den samlede arbejdstid. Hvis den samlede arbejdstid er mere end 37 timer, deles behovet i timer med det samlede timetal og ganges med 37.

Hvis kommunen ikke imødekommer din ansøgning helt, skal kommunen beskrive i afgørelsen, hvad der er indgået af hovedhensyn og faktiske oplysninger i vurderingen.

Du kan klage over den nye afgørelse efter de almindelige regler. Det betyder, at du kan klage til kommunen inden fire uger efter, du har modtaget den nye afgørelse.

Om reglerne

Efter reglerne kan der ydes personlig assistance til ledige, lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende, der på grund af en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig bistand.

Den personlige assistent skal bistå personen med praktiske arbejdsfunktioner og funktioner, som følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig assistance til.

Efter reglerne kan der ikke ydes tilskud til personlig assistance, hvis erhvervet er uforeneligt med funktionsnedsættelsen. Personen med funktionsnedsættelsen skal selv kunne udføre de indholdsmæssige arbejdsopgaver.

Ansættelsen af den personlige assistent må ikke have karakter af vikardækning eller almindelig medhjælp.

Der kan bevilges tilskud op til 20 timer pr. uge i gennemsnit pr. kvartal for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, der arbejder 37 timer om ugen. Ved færre arbejdstimer beregnes tilskuddet forholdsmæssigt.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om resultatet.

Sag nr. 2, j.nr. 19-13329

Du har klaget over X Kommunes afgørelse om bevilling af personlig assistance til din selvstændige virksomhed. Kommunen afgjorde sagen den 17. december 2018.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har nu afgjort din sag.

- Kommunen skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, inden den afgør sagen, vurdere dit behov for personlig assistance i dit ansættelsesforhold hos Y og i din selvstændige virksomhed.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at du selv kan udføre de indholdsmæssige arbejdsopgaver i din bibeskæftigelse i din selvstændige virksomhed.

Vi vurderer på det foreliggende grundlag, at de funktioner, du skal have personlig assistance til, ikke udgør en så stor del af arbejdsindholdet, at erhvervet er uforeneligt med din funktionsnedsættelse.

Vi vurderer, at du ikke er tilstrækkeligt kompenseret med det antal timer, du er bevilget af kommunen.

Vi vurderer, at dine arbejdsopgaver i din selvstændige virksomhed skal vurderes under ét. Det betyder, at der ikke kan gives afslag på personlig assistance til enkelte opgaver.

Vi vurderer, at du kan få personlig assistance både til din ansættelse og til din selvstændige virksomhed. Vi vurderer dog, at du ikke kan få personlig assistance i mere end 20/37 af din samlede arbejdstid.

Vi vurderer derfor, at sagen ikke er tilstrækkeligt belyst til, at det kan vurderes, hvor mange timer, du har ret til personlig assistance.

Vi vurderer, at der mangler oplysninger om, hvor mange timers personlig assistance, der kan bevilges til din ansættelse i Y.

Hvad er afgørende for resultatet

Dit arbejde er ikke uforeneligt

Vi lægger vægt på, at dit arbejde består af forskellige tolkeopgaver:

- tolkning fra et lands tegnsprog til et andet lands tegnsprog,
- taktiltolkning (til døvblinde) fra tegnsprog,
- taktiltolkning (til døvblinde) fra tale,
- bedømmelse af andre tolkes arbejde (supervision)
- tolkning tale til tegn i nyhedsprogrammer
- tolkning for døve med særlige udfordringer
- oversættelsesopgaver
- konsulentarbejde og undervisning
- administrative funktioner og møder

Vi lægger i den forbindelse vægt på, at du uden assistance kan formidle tegnsprog til døve og døvblinde, samt døve med særlige udfordringer. Vi lægger også vægt på, at du kan formidle sprogligt materiale fra døvblinde og døve med særlige behov til tegnsprog.

Vi er opmærksomme på, at du ikke selv kan formidle fra tegnsprog til tale og fra tale til tegnsprog. Vi lægger dog vægt på, at du efter det oplyste ikke har ansatte i virksomheden, som du kan uddelegere denne opgave til. Du kan derfor få personlig assistance til opgaver, du ikke selv kan udføre.

Vi lægger også vægt på, at behovet for personlig assistance i din selvstændige virksomhed ikke overstiger 20/37 af din arbejdstid. Arbejdet i din selvstændige virksomhed kan således heller ikke af denne grund anses for uforeneligt med din funktionsnedsættelse.

Opgørelse af behovet for personlig assistance til brug for vurderingen af forenelighed

Vi lægger vægt på, at du har behov for hjælp til de funktioner, der indebærer tolkning til og fra tale. Vi lægger i den forbindelse vægt på, at du har angivet dit behov til:

- tolkning fra et lands tegnsprog til et andet lands tegnsprog – intet behov,
- taktiltolkning (til døvblinde) fra tegnsprog – intet behov,
- taktiltolkning (til døvblinde) fra tale – 100% behov,
- bedømmelse af andre tolkes arbejde (supervision) – ca. 1 time for hver 6 timers supervision,
- tolkning tale til tegn i nyhedsprogrammer – 100% behov

- tolkning for døve med særlige udfordringer – 100% behov
- oversættelsesopgaver – ca. 1 time for hver 6 timers arbejde,
- konsulentarbejde og undervisning – ca. 3-4 timer for hver 15 timers arbejde,
- administrative funktioner og møder – kun behov ved kontakt med personer, der ikke kan tegnsprog, hvilket, du oplyser, er sjældent forekommende.

Vi lægger videre vægt på, at du har oplyst dit månedlige timeforbrug til:

- tolkeopgaver uden behov for personlig assistance – 3 timer. Behov for personlig assistance 0 timer.
- tolkeopgaver med 1:1 behov for personlig assistance – 2 timer. Behov for personlig assistance 2 timer.
- bedømmelse af andre tolkes arbejde (supervision) – 6 timer. Behov for personlig assistance 1 time.
- tolkning tale til tegn i nyhedsprogrammer – 15 timer. Behov for personlig assistance 15 timer.
- oversættelsesopgaver – 6 timer. Behov for personlig assistance 1 time.
- konsulentarbejde og undervisning – 4 timer. Behov for personlig assistance 1 time.
- administrative funktioner og møder – anslået 15 minutter.

Dette giver et samlet månedligt timetal på 38,5 timer, svarende til 9 timer ugentligt med et behov for personlig assistance på 4 timer og 45 minutter.

Vi bemærker, at vi ikke ved afgørelsen har taget stilling til, om der ved tolkning af nyhedsprogrammer er medtaget ventetid for den personlige assistent.

Kommunen skal behandle din sag igen

Vi lægger vægt på, at Ankestyrelsen den 18. februar 2019 har ændret kommunens afslag på personlig assistance til din ansættelse i Y. Vi er opmærksomme på, at Ankestyrelsens afgørelse omhandlede din tilknytning til Y som selvstændig. Vi er også opmærksomme på, at du fra den 1. oktober 2018 har været ansat 32 timer om ugen ved Y.

Kommunen skal derfor vurdere dit behov for personlig assistance i dit hovedansættelsesforhold. Kommunen skal herefter vurdere dit behov for personlig assistance i din selvstændige virksomhed.

Kommunen skal i den forbindelse være opmærksom på, at der kun kan bevilges personlig assistance til 20/37 af din samlede arbejdstid, og at bevillingen skal beregnes i forhold til en arbejdstid på 37 timer.

Hvis din samlede arbejdstid derfor er mere end 37 timer skal kommunen således lægge behovet for personlig assistance i din ansættelse hos Y sammen med behovet for personlig assistance i din selvstændige virksomhed. Kommunen skal herefter dividere dette behov med den samlede arbejdstid i ansættelsesforholdet og den selvstændige virksomhed og gange med 37.

Om reglerne

Efter reglerne kan der ydes personlig assistance til ledige, lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende, der på grund af en varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig bistand.

Den personlige assistent skal bistå personen med praktiske arbejdsfunktioner og funktioner, som følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig assistance til.

Efter reglerne kan der ikke ydes tilskud til personlig assistance, hvis erhvervet er uforeneligt med funktionsnedsættelsen. Personen med funktionsnedsættelsen skal selv kunne udføre de indholdsmæssige arbejdsopgaver.

Ansættelsen af den personlige assistent må ikke have karakter af vikardækning eller almindelig med-hjælp.

Der kan bevilges tilskud op til 20 timer pr. uge i gennemsnit pr. kvartal for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, der arbejder 37 timer om ugen. Ved færre arbejdstimer beregnes tilskuddet forholds-mæssigt.

Efter Ankestyrelsens praksis kan der ikke gives personlig assistance til en selvstændig, hvis den overve-jende del af stillingsindholdet ikke kan udføres af borger selv. Der kan derimod godt bevilges personlig assistance, hvis borger blot skal have hjælp til at udføre en eller flere delopgaver i forbindelse med stillingsindholdet. Er det i den selvstændige virksomhed konkret muligt at tage de fornødne skånehensyn, f.eks. ved fordeling af arbejdet til andre ansatte, kan der dog ikke gives personlig assistance til konkrete funktioner, som den pågældende ikke kan bestride.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om resultatet.